

Toelichting op Wijzigingsverordening ViO 2023 Group audit

ALGEMEEN

Inleiding

De Wijzigingsverordening ViO 2023 Group audit wijzigt de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). Het gaat om de volgende wijzigingen:

- het toevoegen van artikel 3a ViO;
- artikel 9 ViO; en
- de definities van opdrachtteam, buitenlands accountantskantoor en gelijkwaardige opdracht.

Met Ingang van 15 december 2023 zal IESBA de Code of Ethics wijzigen. IESBA heeft deze wijzigingen aangekondigd in een Final Pronouncement: 'Revisions to Code Relating to the Definition of Engagement Team and Group Audits' van februari 2023. IESBA heeft deze pronouncement uitgebracht in reactie op vragen van wereldwijde stakeholders (toezichthouders en gebruikers) om de onafhankelijkheidsbepalingen aan te scherpen en deze duidelijker te maken. De NBA ondersteunt de door IESBA voorgestelde verduidelijkingen en aanscherpingen en heeft zich daarnaast, als lid van IFAC, gecommitteerd om de IESBA-normen te implementeren. Daarbij houdt de NBA vast aan de volgende uitgangspunten. Normen en guidance in de Code of Ethics worden geïmplementeerd volgens de Nederlandse wetgevingssystematiek en de regels die hier gelden voor het schrijven van regelgeving (dit wil zeggen; normen horen in de ViO en guidance hoort in de Toelichting bij de ViO samenhangende met het betreffende artikel of in een NBA-handreiking). Daarbij wordt de bestaande structuur van de ViO gehandhaafd.

ARTIKELSGEWIJS

Deze wijzigingsverordening bestaat uit drie artikelen die de ViO wijzigen. In artikel III staat de aanbevolen citeertitel van deze wijzigingsverordening.

Artikel I

Onderdeel A

Middels deze wijziging is de definitie van 'opdrachtteam' in overeenstemming met de definitie conform de herziene Standaard 220 (Paragraaf 12 van Standaard 220 van de NV COS). Met deze wijziging worden ook Code of Ethics bepalingen R405.6 en R405.7 in de ViO verwerkt.

In het begrip 'opdrachtteam' valt onder staf ook andere professionals dan partners, met inbegrip van eventuele deskundigen die in dienst van de accountantseenheid of een ander onderdeel van het netwerk zijn. Onder opdrachtteam vallen ook alle teamleden van netwerkonderdelen in het buitenland en de teamleden die assurance-opdracht uitvoeren bij een groepsonderdeel die niet onder het netwerk valt. Met 'alle personen die werkzaamheden voor de opdracht uitvoeren' worden ook die werkzaamheden begrepen die in het buitenland worden verricht voor de opdracht.

Met het begrip 'externe deskundige' wordt de door de accountant ingeschakelde deskundige bedoeld zoals gedefinieerd in de definitiebepalingen van Standaard 620. Hierin wordt een onderscheid gemaakt naar intern en extern ingeschakelde deskundige. De externe deskundige maakt geen deel uit van het opdrachtteam.

Bij een groepsopdracht is het groepshoofd de verantwoordelijke entiteit. Dit geldt ook voor de accountant van een groepsonderdeel die op grond van groepsinstructies gevraagd is om assurance-werkzaamheden te verrichten ten behoeve van de jaarrekening van de groep. De accountant van het groepsonderdeel in het kader van de groepsopdracht kwalificeert niet als eindverantwoordelijke accountant. Voor deze accountant gelden uitsluitend artikelen 3, vierde lid en 6 van de ViO.

Onderdeel B

Artikel 3a is van toepassing bij de beoordeling van bedreigingen van de onafhankelijkheid van een lid van het assurance-team van buiten het netwerk van de groepsaccountant. Bijvoorbeeld als accountantspraktijk A in Nederland een assurance-opdracht uitvoert van een groep en accountantspraktijk B (geen onderdeel van het netwerk van accountantspraktijk A) in Nederland in het kader van de assurance-opdracht assurance-werkzaamheden bij een groepsonderdeel uitvoert ten behoeve van de groepsaccountant.

Onder de definitie van opdrachtteam valt ook een lid van het assurance-team van buiten het netwerk van de groepsaccountant. De Code of Ethics geeft in R405.6 de reikwijdte van entiteiten ten aanzien waarvan een lid van het assurance-team van buiten het netwerk van de groepsaccountant onafhankelijk moet zijn. Een lid van het assurance-team van buiten het netwerk van de groepsaccountant dient onafhankelijk te zijn ten opzichte van: het groepsonderdeel, waarbij werkzaamheden worden verricht, de groep en een entiteit waarin de groep beleidsbepalende invloed heeft en die tevens beleidsbepalende invloed heeft op het groepsonderdeel.

Daarnaast dient de accountant van buiten het netwerk van de groepsaccountant, die voor een assurance-opdracht voor een groep werkzaamheden uitvoert met betrekking tot een groepsonderdeel en bekend wordt of redelijkerwijs bekend moet zijn met een bedreiging in relatie tot andere groepsonderdelen niet vallend onder lid 1 de bedreiging te beoordelen en voor zover relevant een nader te bepalen maatregel te treffen die de onafhankelijke uitvoering waarborgt, of de opdracht bij het groepsonderdeel te weigeren of te beëindigen. Dit is in lid 2 van artikel 3a geregeld. Hiermee is ook invulling gegeven aan Code of Ethics R405.7.

Dit artikel ziet toe op alle type assurance-opdrachten en is niet beperkt tot enkel de controle van een jaarrekening.

Onderdeel C

Het kan zijn dat een groepsopdracht grensoverschrijdend moet worden uitgevoerd. Deze wijziging van artikel 9 van de ViO heft het onderscheid tussen buitenlandse netwerkonderdelen en in het buitenland gevestigde accountantspraktijken die geen netwerkonderdeel zijn op. Ook in het buitenland gevestigde accountantspraktijken die geen netwerkonderdeel zijn mogen lokale regelgeving toepassen als dat tenminste gelijkwaardig is aan de CoE.

Artikel II

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de wijzigingen in de ViO.

Artikel III

Betreft aanbevolen citeertitel.